

«ΣΠΑΝΙΟ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΥ ΘΡΙΛΕΡ!»

NEW YORK JOURNAL OF BOOKS

ΣΑΜΑΝΤΑ ΣΒΕΜΠΛΙΝ

ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
ΕΦΗ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

ΣΑΜΑΝΤΑ ΣΒΕΜΠΛΙΝ

Απόσταση ασφαλείας

μυθιστόρημα

Μετάφραση από τα ισπανικά

ΕΦΗ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως άνευ γραπτής αδείας του εκδότη η κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Εκδόσεις Πατάκη – Ξένη λογοτεχνία

Σύγχρονη ξένη λογοτεχνία – 477

Samanta Schweblin, *Απόσταση ασφαλείας*

Τίτλος πρωτοτύπου: *Distancia de rescate*

Υπεύθυνη έκδοσης: Ελένη Κεχαγιόγλου

Μετάφραση: Έφη Γιαννοπούλου

Επιμέλεια-διόρθωση: Ειρήνη Οικονόμου

Σελιδοποίηση: Κωνσταντίνος Καπένης

Φιλμ, μοντάζ: Μαρία Ποινιού-Ρένεση

Copyright© Samanta Schweblin, 2014

Copyright© για την ελληνική γλώσσα, Σ. Πατάκης Α.Ε.Ε.Δ.Ε.

(Εκδόσεις Πατάκη), 2019

Πρώτη έκδοση στην ισπανική γλώσσα από τις εκδόσεις Penguin Random House, 2014

Πρώτη έκδοση στην ελληνική γλώσσα από τις Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα, Δεκέμβριος 2019

K.E.T. B663 K.E.Π. 913/19 ISBN 978-960-16-8441-3

ΠΑΝΑΓΗ ΤΣΑΛΔΑΡΗ (ΠΡΩΗΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ) 38, 104 37 ΑΘΗΝΑ,

ΤΗΛ.: 210.36.50.000, 801.100.2665, 210.52.05.600, ΦΑΞ: 210.36.50.069

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ 16, 106 78 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210.38.31.078

ΥΠΟΚ/ΜΑ: ΚΟΡΥΤΣΑΣ (ΤΕΡΜΑ ΠΟΝΤΟΥ – ΠΕΡΙΟΧΗ Β΄ ΚΤΕΟ), 57009 ΚΑΛΟΧΩΡΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ,

ΤΗΛ.: 2310.70.63.54, 2310.70.67.15, 2310.75.51.75, ΦΑΞ: 2310.70.63.55

Web site: <http://www.patakis.gr> • e-mail: info@patakis.gr, sales@patakis.gr

Στην αδελφή μου Παμέλα

«Για πρώτη φορά μετά από πολύ καιρό,
χαμήλωσε το βλέμμα και κοίταξε τα χέρια του.
Αν είχατε ποτέ αυτή την εμπειρία,
καταλαβαίνετε σε τι αναφέρομαι».

ΤΖΕΣΣΙ ΜΠΑΛ, *Απαγόρευση κυκλοφορίας*

ΕΙΝΑΙ σαν σκουλήκια.

Τι είδους σκουλήκια;

Σαν σκουλήκια, παντού.

*Το αγόρι είναι αυτό που μιλά, μου λέει τις λέξεις στο
αυτί. Εγώ είμαι εκείνη που ρωτά. Σκουλήκια στο σώμα;*

Ναι, στο σώμα.

Γεωσκώληκες;

Όχι, άλλου είδους σκουλήκια.

*Είναι σκοτεινά και δεν μπορώ να δω. Τα σεντόνια
είναι τραχιά, διπλώνονται κάτω από το κορμί μου. Δεν
μπορώ να κουνηθώ, λέω.*

*Τα σκουλήκια φταίνε. Πρέπει να είσαι υπομονετική
και να περιμένεις. Και ενώ περιμένεις, πρέπει να βρεις
την ακριβή στιγμή όπου γεννιούνται τα σκουλήκια.*

Γιατί;

*Γιατί είναι σημαντικό, είναι πολύ σημαντικό για
όλους.*

*Προσπαθώ να συγκατανεύσω, αλλά το σώμα μου δεν
ανταποκρίνεται.*

*Τι άλλο συμβαίνει στον κήπο του σπιτιού; Εγώ εί-
μαι στον κήπο;*

*Όχι, δεν είσαι, αλλά είναι η Κάρλα, η μητέρα σου.
Τη γνώρισα πριν από λίγες μέρες, μόλις φτάσαμε στο
σπίτι.*

Τι κάνει η Κάρλα;

Τελειώνει τον καφέ της κι αφήνει το φλιτζάνι στο χορτάρι, δίπλα στη σεζλόγκ της.

Τι άλλο;

Σηκώνεται κι απομακρύνεται. Ξεχνάει τις σαγιονάρες της, που μένουν λίγα μέτρα παραπέρα, στα σκαλάκια της πισίνας, αλλά δεν της λέω τίποτα.

Γιατί;

Γιατί θέλω να περιμένω να δω τι θα κάνει.

Και τι κάνει;

Κρεμάει την τσάντα της στον ώμο και απομακρύνεται με το χρυσαφί μπικίνι της προς το αυτοκίνητο. Υπάρχει μια αμοιβαία σαγήνη ανάμεσά μας, και, αντιστικτικά, σύντομα διαστήματα αποστροφής, μπορώ να τα αισθανθώ σε πολύ συγκεκριμένες περιστάσεις. Είσαι σίγουρος πως είναι αναγκαίες αυτές οι παρατηρήσεις; Έχουμε χρόνο για όλα αυτά;

Οι παρατηρήσεις είναι πολύ σημαντικές. Γιατί βρίσχετε στον κήπο;

Γιατί μόλις γυρίσαμε από τη λίμνη και η μητέρα σου δε θέλει να μπει στο σπίτι μου.

Δε θέλει να σε βάλει σε μπελάδες.

Τι είδους μπελάδες; Αναγκάζομαι να μπαίνω και να βγαίνω ξανά και ξανά, πρώτα για τις λεμονάδες, μετά για το αντηλιακό. Δε μου φαίνεται πως έτσι με γλιτώνει από μπελάδες.

Γιατί πήγατε στη λίμνη;

Ήθελε να τη μάθω να οδηγεί, είπε ότι πάντοτε ήθελε να μάθει, αλλά απ' τη στιγμή που φτάσαμε στη λίμνη καμία από τις δυο μας δεν είχε την αναγκαία υπομονή.

Τι κάνει τώρα στον κήπο;

Ανοίγει την πόρτα του αυτοκινήτου μου, κάθε-
ται στο τιμόνι και ψαχουλεύει λίγο στην τσάντα της.
Κατεβάζω τα πόδια από τη σεζλόγκ και περιμένω.
Κάνει πάρα πολλή ζέστη. Μετά η Κάρλα κουράζεται
να ψαχουλεύει και αρπάζεται και με τα δυο χέρια από
το τιμόνι. Μένει έτσι για μια στιγμή, κοιτάζοντας προς
την αυλόπορτα, ή ίσως προς το σπίτι της, πολύ πιο πέ-
ρα από την αυλόπορτα.

Τι άλλο; Γιατί μένεις σιωπηλή;

Γιατί πατάω πολύ καλά σ' αυτή την ιστορία, τη βλέ-
πω πεντακάθαρα, αλλά κάποιες φορές μου είναι δύσκο-
λο να προχωρήσω. Λες να φταίνε οι ενέσεις που μου
κάνουν οι νοσοκόμες;

Όχι.

Πρόκειται όμως να πεθάνω σε λίγες ώρες, αυτό θα
γίνει, έτσι δεν είναι; Είναι παράξενο που είμαι τόσο
ήρεμη. Γιατί, παρόλο που δε μου το λες, εγώ το ξέρω
ήδη, κι ωστόσο δεν είναι δυνατό να το πει κανείς στον
ίδιο του τον εαυτό.

*Τίποτα απ' όλα αυτά δεν είναι σημαντικό. Χάνουμε
χρόνο.*

Αλλά είναι αλήθεια, έτσι δεν είναι; Ότι πρόκειται
να πεθάνω.

Τι άλλο συμβαίνει στον κήπο;

Η Κάρλα ακουμπάει το μέτωπό της στο τιμόνι και
οι ώμοι της τραντάζονται λίγο, αρχίζει να κλαίει. Πι-
στεύεις ότι ίσως είμαστε κοντά στην ακριβή στιγμή
όπου γεννιούνται τα σκουλήκια;

Συνέχισε, μην ξεχνάς τις λεπτομέρειες.

Η Κάρλα δεν κάνει κανέναν θόρυβο, αλλά καταφέρνει να με κάνει να σηκωθώ και να περπατήσω προς το μέρος της. Μου άρεσε από την αρχή, από τη μέρα που την είδα φορτωμένη με δυο πλαστικούς κουβάδες κάτω από τον ήλιο, με τον μεγάλο κόκκινο κότσο της και την τζιν σαλοπέτα της. Από την εφηβεία μου είχα να δω κάποιον να φοράει κάτι τέτοιο, και ήμουν εγώ που επέμεινα για τις λεμονάδες, και την προσκάλεσα για μάτε* το επόμενο πρωί, και το επόμενο, και το μεθεπόμενο. Αυτές είναι οι σημαντικές λεπτομέρειες;

Η ακριβής στιγμή βρίσκεται σε μια λεπτομέρεια, πρέπει να είμαστε παρατηρητικοί.

Διασχίζω τον κήπο. Όταν περνάω δίπλα απ' την πισίνα, κοιτάζω προς την τραπεζαρία και τσεκάρω μέσα από την τζαμαρία αν η Νίνα, η κόρη μου, κοιμάται ακόμη, κρατώντας αγκαλιά τον μεγάλο λούτρινο τυφλοπόντικα της. Μπαίνω στο αυτοκίνητο από τη θέση του συνοδηγού. Κάθομαι αλλά αφήνω την πόρτα ανοιχτή και κατεβάζω το τζάμι, γιατί κάνει πολλή ζέστη. Ο μεγάλος κότσος της Κάρλα είναι λίγο πεσμένος, χαλασμένος από τη μια πλευρά. Ακουμπάει την πλάτη της στο κάθισμα, ξέροντας πια ότι βρίσκομαι εκεί, και πάλι πλάι της, και με κοιτάζει.

«Αν σου το πω» λέει, «μετά δε θα θες να με ξαναδείς».

* Αφέψημα πολύ διαδεδομένο στη Λατινική Αμερική: σαν τσάι. Πίνεται σε ειδικό σκεύος, συνήθως φτιαγμένο από κολοκύθα, και συχνά το μοιράζονται περισσότερα άτομα. (Σ.τ.Μ.)

Σκέφτομαι τι να πω, κάτι σαν «μα, Κάρλα, σε παρακαλώ, μη γίνεσαι γελοία», αλλά αντίθετα κοιτάζω τα δάχτυλα των ποδιών της, τεντωμένα πάνω στα πεντάλ, τις μακριές γάμπες, τα λεπτά μα δυνατά μπράτσα. Με αποσυντονίζει το ότι μια γυναίκα δέκα χρόνια μεγαλύτερή μου είναι τόσο πιο όμορφη.

«Αν σου πω» λέει, «δε θα θέλεις πια να παίζει με τη Νίνα».

«Μα, Κάρλα, σε παρακαλώ, σιγά που δε θα θέλω».

«Δε θα θέλεις, Αμάντα» λέει και τα μάτια της γεμίζουν δάκρυα.

«Πώς τον λένε;»

«Νταβίντ».

«Δικός σου είναι; Ο γιος σου;»

Συγκατανεύει. Αυτός ο γιος είσαι εσύ, Νταβίντ.

Το ξέρω, συνέχισε.

Σκουπίζει τα δάκρυά της με τους κόμπους των δαχτύλων της και ηχούν τα χρυσά βραχιόλια της. Εγώ δε σε είχα συναντήσει, αλλά όταν ανέφερα στον κύριο Χέσερ, τον διαχειριστή του σπιτιού που νοικιάζουμε, ότι κάνω παρέα με την Κάρλα, εκείνος αμέσως με ρώτησε αν σε είχα γνωρίσει. Η Κάρλα λέει:

«Ήταν δικός μου. Τώρα πια όχι».

Την κοιτάζω χωρίς να καταλαβαίνω.

«Δε μου ανήκει πια».

«Κάρλα, ένα παιδί είναι για όλη μας τη ζωή».

«Όχι, καλή μου» λέει. Έχει μακριά νύχια και με δείχνει στο ύψος των ματιών.

Τότε θυμάμαι τα τσιγάρα του άντρα μου, ανοίγω το ντουλαπάκι και της τα προσφέρω μαζί με τον αναπτή-

ρα. Στην ουσία μού τα παίρνει από τα χέρια και το άρωμα του αντηλιακού της πηγαиноέρχεται επίσης ανάμεσα μας.

«Όταν γεννήθηκε ο Νταβίντ έλαμπε σαν ήλιος».

«Φυσικά» λέω και συνειδητοποιώ ότι τώρα πρέπει να σωπάσω.

«Την πρώτη φορά που μου τον έδωσαν να τον κρατήσω αγχώθηκα πάρα πολύ. Ήμουν πεπεισμένη ότι του έλειπε ένα δάχτυλο» συγκρατεί το τσιγάρο ανάμεσα στα χείλη της, χαμογελώντας με την ανάμνηση, και ύστερα το ανάβει. «Η νοσοκόμα είπε ότι συμβαίνει πότε πότε λόγω της αναισθησίας, ότι μπορεί να σου προκαλέσει εμμονές, και χρειάστηκε να μετρήσω δυο φορές τα δέκα δάχτυλα των χεριών του για να πειστώ ότι όλα είχαν πάει καλά. Τι δε θα έδινα τώρα για να του έλειπε του Νταβίντ απλώς ένα δάχτυλο».

«Τι του συμβαίνει του Νταβίντ;»

«Έλαμπε σαν ήλιος, Αμάντα, σου λέω ότι έλαμπε σαν ήλιος. Χαμογελούσε όλη μέρα. Αυτό που πιο πολύ του άρεσε ήταν να βρίσκεται έξω. Η πλατεία τον ξετρέλαινε, από μωρό. Είδες ότι εδώ δεν μπορείς να κυκλοφορήσεις με το καρότσι. Στο χωριό ναι, αλλά για να πας από δω μέχρι την πλατεία πρέπει να περάσεις ανάμεσα στις αγροικίες και τις καλύβες των σιδηροδρομικών γραμμών, είναι μια τρέλα με τη λάσπη, αλλά εκείνου του άρεσε τόσο που μέχρι να γίνει τριών χρονών τον πήγαινα ως εκεί αγκαλιά, δώδεκα τετράγωνα. Όταν έβλεπε την τσουλήθρα άρχιζε να ουρλιάζει. Πού είναι το τασάκι σ' αυτό το αυτοκίνητο;»

Είναι κάτω από το ταμπλό. Βγάζω τη βάση και της το δίνω.

«Τότε ο Νταβίντ αρρώστησε, σ' αυτή την ηλικία πάνω κάτω, πριν από έξι χρόνια περίπου. Ήταν μια δύσκολη στιγμή. Εγώ είχα αρχίσει να δουλεύω στη φάρμα του Σοτομαγιόρ. Ήταν η πρώτη φορά στη ζωή μου που δούλευα. Κρατούσα τα λογιστικά, αν και στην πραγματικότητα δεν είχα καμία σχέση με λογιστικά. Ας πούμε ότι του τακτοποιούσα τα χαρτιά και τον βοηθούσα με τις προσθέσεις, αλλά μου άρεσε. Πήγαινα κι έκανα διάφορα θελήματα στο χωριό, καλοντυμένη. Για σένα που έρχεσαι από την πρωτεύουσα είναι αλλιώς, εδώ για το γκλάμουρ πρέπει να έχεις κάποια δικαιολογία, κι αυτή ήταν τέλεια».

«Κι ο άντρας σου;»

«Ο Ομάρ εξέτρεφε άλογα. Έτσι όπως τ' ακούς. Ήταν άλλου είδους άνθρωπος ο Ομάρ».

«Νομίζω πως τον είδα χτες που βγήκαμε βόλτα με τη Νίνα. Πέρασε με το φορτηγάκι αλλά δεν απάντησε όταν τον χαιρετήσαμε».

«Ναι, έτσι είναι σήμερα ο Ομάρ» λέει η Κάρλα κουνώντας το κεφάλι. «Όταν τον γνώρισα χαμογελούσε ακόμη και εξέτρεφε άλογα για ιπποδρομίες. Τα είχε από την άλλη μεριά του χωριού, μετά τη λίμνη, αλλά όταν έμεινα έγκυος, τα μετακόμισε όλα από δω. Εδώ ήταν το σπίτι των γονιών μου. Ο Ομάρ έλεγε ότι μόλις έπιανε την καλή, θα χεζόμασταν στο τάλιρο και θα τα ανακαινίζαμε όλα. Εγώ ήθελα να βάλω χαλιά στα πατώματα. Εντάξει, είναι τρελό άμα ζεις εδώ που ζω, αλλά έκανα τόσα όνειρα... Ο Ομάρ είχε δύο φοράδες

αναπαραγωγής πρώτης κατηγορίας, από τις οποίες είχαν γεννηθεί η Τριστέσα Κατ και η Γκαμούσα Φίνα, είχαν πουληθεί και οι δύο πια και τρέχανε, ακόμα τρέχουν, στο Παλέρμο και στο Σαν Ισίδρο. Μετά γεννήθηκαν άλλες δυο, κι ένα πουλάρι, αλλά δε θυμάμαι τα ονόματά τους. Για να σου πάει καλά αυτή η δουλειά, πρέπει να έχεις έναν καλό επιβήτορα, και του Ομάρ τού έδιναν τον καλύτερο. Περιέφραξε μέρος του οικοπέδου για τις φοράδες, έφτιαξε έναν περιβολό από πίσω για τα πουλάρια, φύτεψε τριφύλλι, και μετά ήσυχος άρχισε να στήνει τον στάβλο. Η συμφωνία ήταν πως αυτός ζητούσε τον επιβήτορα και του τον άφηναν για δύο ή τρεις μέρες. Όταν πουλιούνταν τα πουλάρια, το ένα τέταρτο από τα χρήματα πήγαινε στον ιδιοκτήτη του επιβήτορα. Ήταν πολλά λεφτά, γιατί αν ήτανε καλός ο επιβήτορας και τα πουλάρια είχανε καλή φροντίδα, μπορούσαν να πουληθούν από 200.000 μέχρι και 250.000 πέσος το καθένα. Έτσι είχαμε εκείνο το ευλογημένο άλογο κοντά μας. Ο Ομάρ το κοιτούσε όλη μέρα, το παρακολουθούσε σαν ζόμπι για να μετράει πόσες φορές καβάλαγε κάθε φοράδα. Για να βγει, περίμενε να επιστρέψω εγώ από τον Στοτομαγιόρ, και τότε ερχόταν η σειρά μου, που ίσα ίσα του 'ριχνα μια ματιά κάθε τόσο από το παράθυρο της κουζίνας, καταλαβαίνεις τώρα... Το θέμα είναι πως ένα βράδυ, ενώ πλένω τα πιάτα, συνειδητοποιώ ότι εδώ και κάμποση ώρα δεν έχω δει καθόλου τον επιβήτορα. Πάω στο άλλο παράθυρο, και στο παραδιπλανό, απ' όπου φαίνεται το πίσω μέρος του κτήματος, τίποτα· οι φοράδες είναι εκεί, αλλά ούτε ίχνος

από τον επιβήτορα. Σηκώνω τον Νταβίντ, που τότε έκανε τα πρώτα του βήματα, και όλη εκείνη την ώρα πάσχιζε να με ακολουθεί μες στο σπίτι, και βγαίνω. Δεν έχεις και πολλά μέρη να πας σ' αυτές τις περιπτώσεις· ένα άλογο ή είναι εδώ ή δεν είναι. Προφανώς, για κάποιο λόγο, είχε πηδήξει τον φράχτη. Είναι σπάνιο, αλλά καμιά φορά συμβαίνει. Πήγα μέχρι τον στάβλο, παρακαλώντας τον Θεό να είναι εκεί, αλλά τίποτα. Τότε θυμήθηκα το ποταμάκι και αναθάρρησα· είναι μικρό αλλά κυλάει σε γούβα, ένα άλογο μπορεί να είναι εκεί και να πίνει νερό και να μη φαίνεται καθόλου από το σπίτι. Θυμάμαι ότι ο Νταβίντ με ρώτησε τι συμβαίνει· τον είχα πάρει αγκαλιά πριν βγω από το σπίτι και ήταν κρεμασμένος από τον λαιμό μου, η φωνή του κοβόταν από τις δρασκειλιές μου πότε από δω πότε από κει. “Εδώ μαμά” είπε ο Νταβίντ. Κι εκεί βρισκόταν ο επιβήτορας, έπινε νερό από το ρυάκι. Τώρα πια δε με φωνάζει μαμά. Κατεβήκαμε και ο Νταβίντ ήθελε να τον αφήσω κάτω. Του είπα να μην πλησιάσει το άλογο. Κι εγώ έκανα σιγά σιγά μικρά βηματάκια προς το ζώο. Πότε πότε απομακρυνόταν, αλλά είχα υπομονή και γρήγορα με εμπιστεύτηκε. Μπόρεσα να το πιάσω από το χαλινάρι. Τι ανακούφιση, το θυμάμαι σαν να 'ναι τώρα, αναστέναξα και είπα δυνατά “αν σ' έχανα, θα 'χανα και το σπίτι, καταραμένο”. Βλέπεις, Αμάντα, αυτό είναι σαν το δάχτυλο που νόμισα ότι έλειπε του Νταβίντ. Σκέφτεσαι “το να χάσω το σπίτι θα ήταν το χειρότερο” και μετά υπάρχουν πράγματα χειρότερα και θα έδινες και το σπίτι και τη ζωή σου για να γυρίσεις σε εκείνη τη

στιγμή και να αφήσεις το χαλινάρι εκείνου του καταραμένου ζώου».

Ακούω το χτύπημα της πόρτας-σήτας του σαλονιού και γυρίζουμε κι οι δυο προς το σπίτι. Η Νίνα είναι στην πόρτα, αγκαλιά με τον τυφλοπόντικα της. Είναι νυσταγμένη, τόσο νυσταγμένη που δε φαίνεται καν να τρομάζει όταν δε μας βλέπει πουθενά. Κάνει μερικά βήματα, χωρίς να αφήσει το λούτρινο, πιάνεται από την κουπαστή και συγκεντρώνεται για να κατέβει τα τρία σκαλιά της βεράντας, μέχρι να φτάσει στο γρασίδι. Η Κάρλα ακουμπάει και πάλι πίσω στο κάθισμα και κοιτάζει από το καθρεφτάκι του αυτοκινητού, σιωπηλή. Η Νίνα κοιτάζει τα πόδια της. Κάνει το καινούργιο της κόλπο, αυτό που ξεκίνησε από τότε που φτάσαμε: προσπαθεί να ξεριζώσει το χορτάρι τεντώνοντας και κλείνοντας τα δάχτυλα των ποδιών.

«Ο Νταβίντ είχε κάτσει οκλαδόν στο ρυάκι, τα παπουτσάκια του ήταν μούσκεμα, είχε βάλει τα χέρια του στο νερό και έγλειφε τα δάχτυλά του. Τότε είδα το νεκρό πουλί. Ήταν πολύ κοντά, ένα βήμα από τον Νταβίντ. Του φώναξα τρομαγμένη, και τρόμαξε κι αυτός, σηκώθηκε αμέσως και ξανάπεσε με τον κώλο από τον φόβο. Ο καημένος μου ο Νταβίντ. Πλησίασα τραβώντας το άλογο, που χλιμίντριζε και δεν ήθελε να με ακολουθήσει, και όπως όπως τα κατάφερα να τον σηκώσω με το ένα χέρι και πασχίζοντας να κουμαντάρω και τους δυο μαζί σκαρφάλωσα μέχρι πάνω. Για όλα αυτά στον Ομάρ δεν είπα τίποτα. Για ποιο λόγο; Η μαλακία είχε ήδη γίνει και είχε διορθωθεί. Αλλά την επόμενη μέρα το άλογο ξημέρωσε ξαπλωμένο. “Δεν είναι

εδώ” είπε ο Ομάρ. “Το έσκασε”. Και ήμουν έτοιμη να πω στον Ομάρ ότι το είχε ήδη σκάσει μια φορά, αλλά εκείνος το βρήκε ξαπλωμένο στα παχυνιά. “Σκατά” είπε. Ο επιβήτορας είχε τα βλέφαρα τόσο πρησμένα που δε φαίνονταν καν τα μάτια του. Τα χείλια του, τα ρουθύνια του, όλο το στόμα του ήταν τόσο πρησμένα που έμοιαζε με άλλο ζώο, ένα τέρας. Δεν είχε δυνάμεις ούτε να παραπονεθεί, και ο Ομάρ είπε πως η καρδιά του χτύπαγε σαν ατμομηχανή. Έστειλε να καλέσουν επειγόντως τον κτηνίατρο, ήρθανε κάποιοι γείτονες, όλος ο κόσμος ανήσυχος έτρεχε πέρα δώθε, όμως εγώ γύρισα σπίτι απελπισμένη, πήρα τον Νταβίντ που κοιμόταν ακόμη στην κούνια του και κλείστηκα στο δωμάτιό μας, στο κρεβάτι με το παιδί στην αγκαλιά για να προσευχηθώ. Να προσευχηθώ σαν τρελή, να προσευχηθώ όπως ποτέ δεν είχα προσευχηθεί στη ζωή μου. Θα σκεφτείς γιατί δεν έτρεξα στο κέντρο υγείας αντί να κλειστώ στο δωμάτιο, αλλά μερικές φορές δεν έχουμε τον χρόνο να επιβεβαιώσουμε τη συμφορά. Ότι κι αν είχε πάθει το άλογο, το είχε πάθει κι ο Νταβίντ μου, κι αν το άλογο ψυχοραγούσε, ούτε εκείνος είχε πολλές πιθανότητες να τη γλιτώσει. Το αντιλήφθηκα πεντακάθαρα, γιατί είχα δει κι είχα ακούσει πολλά σ’ αυτό το χωριό· είχα λίγες ώρες, λεπτά ίσως, για να βρω μια λύση, κι αυτή δεν ήταν να περιμένω μισή ώρα έναν αγροτικό γιατρό που δε θα ερχόταν καν εγκαίρως στο ιατρείο. Χρειαζόμουν κάποιον να σώσει τη ζωή του παιδιού μου, με όποιο τίμημα».

Παρακολουθώ και πάλι τη Νίνα, που τώρα κάνει δυο τρία βήματα προς την πισίνα.

«Κάποιες φορές, όσα μάτια κι αν έχεις δεν είναι αρκετά, Αμάντα. Δεν ξέρω πώς δεν το είδα, γιατί στον διάολο ασχολιόμουν με το κωλοάλογο αντί να ασχολούμαι με το παιδί μου».

Αναρωτιέμαι αν θα μπορούσε να μου συμβεί κι εμένα το ίδιο με την Κάρλα. Εγώ πάντα σκέφτομαι το χειρότερο ενδεχόμενο. Κι αυτή ακριβώς τη στιγμή υπολογίζω πόση ώρα θα μου πάρει να πεταχτώ έξω από το αυτοκίνητο και να φτάσω τρέχοντας μέχρι τη Νίνα αν εκείνη τρέξει ξαφνικά προς την πισίνα και πέσει μέσα. Το αποκαλώ «απόσταση ασφαλείας», έτσι αποκαλώ αυτή τη μεταβλητή απόσταση που με χωρίζει από την κόρη μου και περνά τη μισή μου μέρα υπολογίζοντάς τη, αν και πάντα ρισκάρω περισσότερο απ' ό,τι θα 'πρεπε.

«Όταν πήρα την απόφαση, δεν υπήρχε γυρισμός, όσο περισσότερο το σκεφτόμουν, τόσο περισσότερο μου φαινόταν η μοναδική δυνατή λύση. Άρπαξα τον Νταβίντ, που έκλαιγε, υποθέτω, εξαιτίας της δικής μου αγωνίας, και έφυγα από το σπίτι. Ο Ομάρ λογομαχούσε με δυο άντρες πλάι στο άλογο και κάθε τόσο έσφιγγε με τα χέρια του το κεφάλι του. Δύο ακόμη γείτονες κοίταζαν από το πίσω οικόπεδο κι έμπαιναν τότε τότε στην κουβέντα, λέγοντας τη γνώμη τους με κραυγές από το ένα χωράφι στο άλλο. Έφυγα χωρίς να με καταλάβουν. Βγήκα στον δρόμο» είπε η Κάρλα, δείχνοντας προς το τέλος του κήπου μου, πίσω από την αυλόπορτα, «και ξεκίνησα για το πράσινο σπίτι».

«Ποιο πράσινο σπίτι;»

Η τελευταία στάχτη του τσιγάρου πέφτει ανάμεσα στα στήθη της κι εκείνη την τινάζει φυσώντας λίγο,

μετά αναστενάζει. Θα πρέπει να καθαρίσω το αυτοκίνητο γιατί ο άντρας μου είναι πολύ σχολαστικός μ' αυτά τα πράγματα.

«Πηγαίνουμε εκεί πότε πότε όσοι ζούμε εδώ, γιατί ξέρουμε ότι οι γιατροί που φωνάζουν απ' το ιατρείο φτάνουν πολλές ώρες μετά, και δεν ξέρουν ούτε μπορούν να κάνουν τίποτα. Αν είναι κάτι σοβαρό, πάμε στη “γυναίκα με το πράσινο σπίτι”» λέει η Κάρλα.

Η Νίνα αφήνει τον τυφλοπόντικα της στην ξαπλώστρα μου, πάνω στην πετσέτα θαλάσσης. Κάνει μερικά βήματα προς την πισίνα και εγώ ανασηκώνομαι στη θέση μου, σε επιφυλακή. Η Κάρλα κοιτάζει κι αυτή, αλλά για κείνη η κατάσταση δε μοιάζει να παρουσιάζει κανένα κίνδυνο. Η Νίνα λυγίζει τα γόνατα, κάθεται στο χείλος της πισίνας και βάζει τα πόδια της στο νερό.

«Δεν είναι μάγισσα, πάντα το διευκρινίζει, αλλά μπορεί να δει την ενέργεια των ανθρώπων, μπορεί να τη διαβάσει».

«Πώς μπορεί να “τη διαβάσει”;»

«Μπορεί να καταλάβει αν κάποιος είναι άρρωστος και σε ποιο σημείο του σώματος βρίσκεται αυτή η αρνητική ενέργεια. Γιατρεύει τον πονοκέφαλο, τις ναυτίες, τις πληγές στο δέρμα και τους εμετούς με αίμα. Αν πας έγκαιρα, σταματάει τις αποβολές».

«Έχετε τόσο πολλές αποβολές;»

«Λέει πως όλα είναι ενέργεια».

«Η γιαγιά μου πάντα το έλεγε».

«Αυτό που κάνει εκείνη είναι να την εντοπίζει, να τη σταματάει αν είναι αρνητική και να την ενεργο-

ποιεί αν είναι θετική. Εδώ στο χωριό τη συμβουλεύονται πολύ, και μερικές φορές έρχεται κόσμος κι από αλλού. Τα παιδιά της ζούνε στο πίσω σπίτι. Έχει επτά παιδιά, όλα αγόρια. Τη φροντίζουν και της φέρνουν ό,τι χρειάζεται, αλλά λένε ότι ποτέ δεν μπαίνουν μες στο σπίτι. Θέλεις να πάμε στην πισίνα με τη Νίνα;»

«Όχι, μην ανησυχείς».

«Νίνα!» η Κάρλα τη φωνάζει και μόνο τότε η Νίνα μάς βλέπει μέσα στο αυτοκίνητο.

Η Νίνα χαμογελάει, έχει ένα θεϊκό χαμόγελο, κάνει λακκάκια και σουφρώνει λίγο τη μύτη της. Σηκώνεται, μαζεύει τον τυφλοπόντικα της από την ξαπλώστρα και τρέχει προς το μέρος μας. Η Κάρλα τεντώνεται προς τα πίσω για να της ανοίξει την πίσω πόρτα. Κινείται στη θέση του οδηγού με τόση φυσικότητα που δυσκολεύεσαι να πιστέψεις πως σήμερα μπήκε σ' αυτό το αυτοκίνητο για πρώτη φορά.

«Αλλά πρέπει να καπνίσω, Αμάντα, συγγνώμη για τη Νίνα, δεν μπορώ όμως να τελειώσω αυτή την ιστορία χωρίς ακόμη ένα τσιγάρο».

Κάνω μια χειρονομία που λέει ότι δε με πειράζει και της δίνω και πάλι το πακέτο.

«Βγάξε τον καπνό προς τα έξω» λέω ενώ η Νίνα σκαρφαλώνει στο κάθισμα.

«Μαμά».

«Τι είναι, μπουμπού;» λέει η Κάρλα, αλλά η Νίνα την αγνοεί.

«Μαμά, πότε θα ανοίξουμε το κουτί με τα γλειφιτζούρια;»

Εκπαιδευμένη από τον πατέρα της, η Νίνα κάθεται και βάζει τη ζώνη.

«Σε λιγάκι».

«Οκέι» λέει η Νίνα.

«Οκέι» λέει η Κάρλα, και μόνο τότε αντιλαμβάνομαι ότι στην αφήγησή της δεν έχει μείνει τίποτα από το μελόδραμα που υπήρχε πριν αρχίσει να διηγείται την ιστορία. Δεν κλαίει πια, ούτε στηρίζει το κεφάλι της στο τιμόνι. Διηγείται την ιστορία της χωρίς να την ενοχλούν οι διακοπές, σαν να είχε όλο τον χρόνο του κόσμου και σαν να απολαμβάνει αυτή την επιστροφή στο παρελθόν. Αναρωτιέμαι, Νταβίντ, αν είναι δυνατόν να έχεις αλλάξει πραγματικά τόσο πολύ, κι αν η αφήγηση αυτή δε γυρίζει για μια ακόμη φορά την Κάρλα, έστω και για λίγο, πίσω σ' εκείνο τον άλλο γιο που τόσο, λέει, της έχει λείψει.

«Μόλις η γυναίκα μου άνοιξε, έβαλα τον Νταβίντ στην αγκαλιά της. Αλλά αυτοί οι άνθρωποι πέρα από μυστικιστές είναι και λογικοί, οπότε άφησε τον Νταβίντ στο πάτωμα, μου έδωσε ένα ποτήρι νερό και δε δέχτηκε να αρχίσω να μιλάω παρά μόνο αφού ηρέμησα λίγο. Το νερό μου ξανάφερε κατά κάποιον τρόπο την ψυχή στο σώμα μου, και, είναι αλήθεια, για μια στιγμή σκέφτηκα ότι οι φόβοι μου μπορεί να ήτανε μια τρέλα, σκέφτηκα άλλες πιθανές αιτίες για την αρρώστια του αλόγου. Η γυναίκα κοίταξε επίμονα τον Νταβίντ, που χαζολογούσε τοποθετώντας στη σειρά κάτι μινιατούρες που υπήρχαν πάνω στο τραπέζι της τηλεόρασης. Πλησίασε και έπαιξε για λίγο μαζί του. Τον μελέτησε με προσοχή, διακριτικά, ενίοτε ακουμπούσε

το χέρι της στους ώμους του, ή του κρατούσε το πιγού-
 νι για να τον κοιτάξει καλύτερα στα μάτια. “Το άλογο
 είναι ήδη νεκρό” είπε η γυναίκα, κι εγώ δεν είχα πει
 τίποτα ακόμη για το άλογο, σου το ορκίζομαι. Είπε ότι
 του Νταβίντ του έμεναν ακόμη λίγες ώρες, ίσως μια
 μέρα, αλλά ότι σύντομα θα χρειαζόταν αναπνευστική
 υποβοήθηση. “Είναι τοξική δηλητηρίαση” είπε, “θα
 τον χτυπήσει στην καρδιά”. Έμεινα να την κοιτάζω,
 ούτε καν θυμάμαι πόση ώρα έμεινα έτσι, παγωμένη,
 χωρίς να μπορώ να πω λέξη. Τότε η γυναίκα είπε κά-
 τι τρομερό. Κάτι χειρότερο από το να σου ανακοινώ-
 νουν πώς θα πεθάνει το παιδί σου».

«Τι είπες;» ρωτάει η Νίνα.

«Έλα, άνοιξε τα γλειφιτζούρια» της λέω.

Η Νίνα λύνει τη ζώνη, αρπάζει τον τυφλοπόντικα
 και φεύγει τρέχοντας προς το σπίτι.

«Είπε ότι το σώμα του Νταβίντ δε θα άντεχε τη δη-
 λητηρίαση, ότι θα πέθαινε, αλλά ότι μπορούσαμε να
 δοκιμάσουμε μια αποδημία».

«Μια αποδημία;»

Η Κάρλα σβήνει το τσιγάρο της χωρίς να το τελειώ-
 σει και αφήνει το μπράτσο της τεντωμένο, να κρέμε-
 ται σχεδόν από το σώμα της, λες και όλη αυτή η φά-
 ση του καπνίσματος την έχει αφήσει εντελώς εξαντλη-
 μένη.

«Αν μεταφέραμε έγκαιρα το πνεύμα του Νταβίντ σε
 ένα άλλο σώμα, τότε μέρος της δηλητηρίασης θα έφευ-
 γε μαζί του. Χωρισμένη σε δύο σώματα, είχε πιθανό-
 τητες να αντιμετωπιστεί. Δεν ήταν σίγουρο, αλλά κά-
 ποιες φορές λειτουργούσε».